

Tallinna

POLÜTEHNIK

Nr. 21 (435)

XVIII aastakäik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA.

Reedel, 3. juunil 1966

Ülemnõukogu valimiste eel

12. juunil toimuvad järjekordsed Nõukogude Liidu Ülemnõukogu valimised. Tallinna Polütehnilise Instituudi kollektiivil on siin täita suur ja vastutusrikas ülesanne — viia valimised läbi kahes valimisjaoskonnas nr. 190/6 ja nr. 191/7. Mõlemad valimisjaoskonnad asuvad Mustamäel TPI korpuses.

Valimiste ettevalmistava perioodi põhilise ülesande moodustas valijate nimekirjade kontrollimine ja täpsustamine. See lõpetati mõned päevad tagasi.

Mõningaid raskusi esines nimekirjade kontrollimisega valimisjaoskonnas nr. 190/6, sest agitaatorite kollektiiv alustas siin tööd hilinemisega. Selle tõttu esines hilisemas töös tormamist.

Praegu lõpetatakse valijatele saadikukandidaate tutvustamist, selgitatakse valimiste määrustikku. Möödunud nädalal toimus Rahvuste Nõukogu Mustamäe valimisringkonnas nr. 456 saadikukandidaadi Tallinna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee esimehe J. Unduski kohtumine valijatega.

Samuti on valimiste jaoskonnakomisjonid alustanud ettevalmistusi jaoskonna ruumide si-

sustamiseks valimiste päeval. Agitpunktides koostatakse kavasad valijatele kultuurilise meelelahutuse pakkumiseks.

Eelolevate valimiste läbiviimise raskemaks momendiks on nende langemine suveperioodile, kus inimestel algavad puhkused. Samuti sõidavad paljud nädala lõpuks linnast välja jne. See nõuab agitaatorite töö tõsist kontsentreerimist. Valijatele tuleb tingimata selgitada, et nad valimiste päevaks kavandatava ärasõidu korral võtaksid välja valimisjaoskonnast hääletamisõiguse tõendi. Agitaatoritel on vaja valijatele eraldi teatavaks teha, et hääletamine eelolevatel valimistel kestab kuni kella kümneni õhtul, mitte aga kella kaheistkümnene öösel nagu seni. Paljud valijad seda kahjuks veel ei tea.

Valimisteni on jäänud 9 päeva. Valimiste edukaks läbiviimiseks on vaja, et kõik sellega seotud isikud rakendaksid maksimaalse hoole ja energia, et meie demokraatlik valimisviis viidaks täpselt ellu.

U. SOODLA,

Valimiste jaoskonnakomisjoni esimees

Mõtteid teaduslikult konverentsilt

Kahe päeva jooksul kuulati hüdraulika, veevarustuse ja kanalisatsiooni sektiisioonis ära 11 ettekannet. On rõõmustav, et kuulajate hulgas viibis arvukalt projekteerimisorganisatsioonide, teiste kõrgemate koolide ja paljude asutuste esindajaid. Nagu ikka oli ka seekord külalisi väljastpoolt: kaks Tartust, kaks Leningradist ja kolm Kaunast. Rõõmustab ka see, et järjest tihenevad meie sõprusühendused teiste vabariikide kõrgemate koolidega. Teadusliku töö osas on meil loodud eriti tihe kontakt Kaunase Polütehnilise Instituudiga. Kuu aja eest esinesime Kaunase teaduslikul konverentsil kahe ettekandega. Meie Kaunase sõbrad tulid vastukülaskäigule kolmlega.

Nüüd mõni sõna ettekandeist. Rida ettekandeid santehnika problemlaboratooriumi töötajate esituses olid pühendatud vee- ja gaasitehnika probleemidele. Huvitavam neist oli van. ins. V. Astoki ettekande Tallinna lahe hoovuste hüdraulilisest modelleerimisest. Selle töö eesmärgiks on põhjendada Tallinna kanalisatsiooni puhastusseadmete ja reovee merrejuhtimise ehitiste õiget valikut.

Santehnika ja hüdraulika kateedri assistent H. Mölder esitas põhjaliku ettekande madalrõhulise aerotanki aeratsiooni hüdrodünaamilisest tingimusest. Töös on antud sügav analüüs reovee bioloogilisel puhastamisel esinevatele seaduspärasustele ja nende seaduspärasuste tundmine võimaldab saada kõrget puhastusefekti.

Suurt huvi äratas Kaunase Polütehnilise Instituudi esindaja E. Levitase ettekande reovee bioloogilisest puhastusest aeratsioonikanalis, sest nimetatud puhastusviis on rakendatav ka meie vabariigi tingimustes. Samuti oli väga huvipakkuv KPI van. õpetaja V. Stankeviituse ettekande uuest seadmest raua eraldamise kohta põhjaveest, sest selle probleemiga tegeletakse ka meil vabariigi lõunaosa põhjavee kasutamisel veevarustuses.

Vajalikul tasemel olid ka kõik teised ettekanded, olgu nad siis teoreetilise või praktilise kalla-kuga. Püüdlisid esimesid aspirandid, kellelele möödunud konverents oli esimeseks tõsiseks jõukatsumiseks auditooriumiga.

Võib väita, et hüdraulika, veevarustuse ja kanalisatsiooni sektiisiooni töö täitis oma ülesande. Ometi tahaks meie konverentsi edaspidisel korraldamisel üles tõsta ühe organisatsioonilist laadi küsimuse. Aasta-aastalt tugevnevad meie sõprusühendused teiste kõrgemate koolidega ja uurimisasetustega ja igal aastal

tuleb meile ikka rohkem külalisi väljastpoolt. Kahjuks muutub aga järjest raskemaks külaliste majutamine. Kui möödunud konverentsi põhiline töö toimus 16.—20. maini, siis hüdraulika, veevarustuse ja kanalisatsiooni sektiisiooni töö tuli edasi lükata ja läbi viia 24. ja 25. mail, sest alles siis saime oma külalistele kindlustada öömaja.

Kas ei oleks õigem konverentsi edaspidi läbi viia märtsis-aprillis, millal turismihooaeg ei ole veel alanud? Võib-olla saaksid siis ka üliõpilased ulatuslikumalt konverentsi tööst osa võtta, sest maikuul — arvestuste ja eksamite perioodil — on neil aega üsna vähe.

L. TEPAKS,

Sanitaartechnika ja hüdraulika kateedri juhataja

ORKESTER
Kullsi!

Evald Väljataga 60

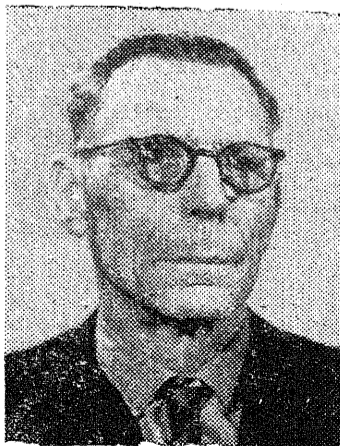
Tallinna Polütehnilise Instituudi füüsika kateedri insener Evald Väljataga sai 1. juunil 60-aastaseks.

Evald Väljataga on hästi toimne tulnud laboratooriumide ja loengute demonstratsiooni baasi aparatuuri korrastamise ja moderniseerimisega, tagades sellega praktikumide edukat tööd.

Insener Väljataga pole piirdunud ainult tööga praktikumis. Ta on ka asendamatuks abiliseks kateedri õppejõududele uurimistöödeks vajaliku aparatuuri remondil ja täiustamisel.

Evald Väljataga tugevamaks küljeks on tema väga suured praktilised kogemused ja mitte üksinda töö täitja, vaid ka organiseerija rindel.

Töökat ja alati abivalmis ametikaaslast tervitavad juubeli puhul füüsika kateedri õppejõud ja abiõppe-personal ning soovivad talle jõudu ja tervist, et ta

FÜÜSIKUD

Ametiühingukomitee koosseis

Esimees: V. Pertel — NLKP ajaloo kateedri vanemõpetaja.
Aseesimees: R. Jürgenson — elektrimasinate kateedri vanemlaborant.

Aseesimees: P. Vellet — õpperühma EV-81 üliõpilane.

Laekur: H. Detlof — vanemraamatupidaja.

Organisatsioonilise töö komisjoni esimees: S. Kerik — raamatukoguhoidja.

Oppe- ja teadusliku töö komisjoni esimees: G. Golst — teoreetilise mehaanika kateedri juhataja, professori k.t.

Kultuuritöö komisjoni esimees: A. Lõhmus — matemaatika kateedri vanemõpetaja.

Poliitkasvatustöö komisjoni esimees: L. Viilup — NLKP ajaloo kateedri kabineti juhataja.

Elamu-heatöõ komisjoni esimees: A. Tümanok — teoreetilise mehaanika kateedri vanemõpetaja.

Liikmed: M. Tammesalu — inspektor,

A. Järvall — tööstuselektronika kateedri vanemõpetaja.

Töökaitse- ja ohutustehnika komisjoni esimees: A. Vilks — rahvamajanduse planeerimise kat. vanemõpetaja.

Laste- ja naistetöö komisjoni esimees: M. Nõmmiksaar — aspirantuuri juhataja.

Klubi juhatuses esimees: S. Hiibus — poliitilise ökonomia kateedri kabineti juhataja.

Sportklubi esimees: U. Polisinski — poliitilise ökonomia kateedri vanemõpetaja.

ALGUS ON TEHTUD

harrastuseks on puulusikate nikerdamine).

Sõnavõttude vahele lasksid koorid laulud lendama, küll koos, küll kumbki koor eraldi. Ka pasunapoistel oli tegemist.

Ükski ehitustöö ei tohi alata ilma ohutustehnilise instruktoraadiga, seda teavad üliõpilased hästi. Kõigepealt instrueeriti professor Aarna ja isetegevuskollektiivide juhid. Seejärel jagati neile välja punased kaitsekiivrid ning värskest instrueeritud «ehitusmehed» kandsid raamil lossiuksest välja esimese kivimü-

Kui ürgkogukonna liige tüdines närvesöövast kogukonnaelust, viskas ta ära loomanahad oma ümber ja ronis puu otsa, et olla ligemal loodusel. Tänapäeva tehnikaimene tahab ka tagasi «heasse vanasse aega». Lihtsaim viis selleks on sõita maale vanaema juurde. Ainult üha vähemaks jääb vanaemasid, kes elavad sajandi vanuses talutares. Vanaemad kolivad lähemale kaasajale ja tehnikatundeng peab omale ise 13. sajandi ehitama.

Möödunud pühapäeval võtsid ligi sada neidu ja noormeest lapsed ning kangid ja marssisid akadeemiliste kooride lippude all oma lossi ehitama. Glehni pargis võttis neid vastu TPI pasunakoos ja mitukümmeend instituudi õppejõudu eesotsas rektoritega. Ka Eesti Raadio, «Aktuaalne Kaamera» ja vabariigi ajakirjandus olid saatnud oma esindajad. Pasunahelid ning koorilaul töid lisaks veel hulga uudishimulikke.

Pühapäevaku avas TPI rektor professor Agu Aarna. Ta soovis ehitajatele püsivust ja jõudu «romantikute löökehitud» rajamisel. Eluvõõrast unistajast parun Glehnist ja tema omapärastest ehitustest jutustas Nõmme koduloouurija Kiira Robert. Arhitektuurikateedri juhataja professor Leo Jürgenson meenutas omal ajal lossiruumide seintel olnud prantsus-, saksa-, vene-, kreeka-, ladina- ja eestikeelseid õpetussõnu ning aforisme. Et lossi ehitajatel jõust puudu ei tuleks, kinkis ta kooride esindajale suure puulusika hüva eesti tangupudru tarvis (professor Jürgensoni

raka. Seega oli algus tehtud. Kes viie minuti pärast juhtus vaatama «palmimajas», see nägi fantastilist pilti: «palmimaja» laulune ning rõõud olid täis korralikult ülesriputatud koori-ülikondi ja valgeid nokkimütsi. Laulumehed olid jõudnud juba ümber riietuda ja kaasavõetud tööriistad kõlksusid nobedasti tulevase laulumaja müüride vahel. Ka tööriistakuristik tuli abi — seal vahetasid «kesta» naiskoori näitsikend.

Vahepeal põimus huvitav vestlus projekti peaarhitekti Jüri Jaama ja Kiira Roberti vahel. Jüri vahetas hiljuti töökohta ning töötab nüüd Pärnus. See ei takistanud teda aga tulla lossi ehitustööde alustamisele. Kiira Robert teab palju lossi omaaegsest ilmast, pargis olnud teistest ehitustest ning kujudest. See kõik on projekteerijatele suureks abiks lossi omaaegse välimuse taastamisel. Nõmme ajaloo uurijatel, kes muide seda tööd teevad lihtsalt asjaarmastajatena, on teada rida vanu inimesi, kes veel Glehni eluajal on tema majas käinud ning võiksid anda liiksaks seni teadaolevale terve rea huvitavaid üksikasju. Kas ei peaks asutama lossi juurde ka kroonikute grupi?

Õhtuks kanti suur hulk ehitustööriistu prahti jäärakusse. Kõlblikest ehitustüvist kasvas suur hunnik. Müüride vahele jäid valgetest prantsus-, saksa-, vene-, kreeka-, ladina- ja eestikeelseid õpetussõnu ning aforisme. Et lossi ehitajatel jõust puudu ei tuleks, kinkis ta kooride esindajale suure puulusika hüva eesti tangupudru tarvis (professor Jürgensoni

Algus on tehtud!

H. SAAN

HOMME ON KOKKUTULEK

Laupäeval, 4. juunil algusega kell 11 toimub Energeetika ja Elektrifitseerimise Peavalitsuse saalis, Estonia pst. 1 Tallinna Polütehnilise Instituudi elektrijaamade- ja süsteemide eriala lõpetanute kokkutulek.

Päevakorras on ettekanded elektrijaamade, -võrkude ja -süsteemide erialast TPI-s, energiasüsteemide perspektiividest, diskussioon elektrisüsteemide päevaprobleemidest jm.

Oodatakse asjahuviliste, eriti aga elektrijaamade ning elektrivõrkude ja -süsteemide eriala üliõpilaste osavõttu.

Tervitus elektriijaamade, -võrkude ja -süsteemide eriala lõpetanute kokkutulekust osavõtjaile!

MEIE ERIALAST TPI-s

1936. aastal avatud Tallinna Tehnikaülikoolis puudus elektrotehnika eriala. Noored, kelle vanematuks südamesooviks oli saada elektrinseneriks, taotlesid pääsu mehaanikaosakonda, kus tolleaegne õppekava, sisaldades mõningaid elektrotehnilisi aineid, oli kõige lähedasem soovitudele. Ühioopuaste vastuvõtu to ajal oli aga kõige erialadele tehnikaülikoolis kokku ainult 100 üliõpilast aastast!

Paari aasta pärast saadi juba grupi energiliste mehaanikaosakonna üliõpilaste taotlemise tulemusena valitsuselt luba elektrotehnika haru avamiseks mehaanikaosakonna juurde. 1939. aasta kevadel koostatud ajutine elektrotehnika haru laia profiiliga õppekava kinnitati 22. mail 1940 tehnikaülikooli nõukogu poolt. 1939. aastast alustati ka üliõpilaste vastuvõttu elektrotehnika haru esimesele kursusele. Vanemad kursused moodustasid mehaanika erialalt üle tulnud üliõpilastest, kellele korraldati loenguid ja laboreid elektrotehnika haru õppekava kohaselt alates 1940. aastast. Ületuleku tõttu läks üliõpilastel «kaduma» hulk mehaanika erialal tehtud eksameid ja arvestusi, kuid vaatamata sellele valmisid juba 1941. aastal esimesed kolm diplomprojekti elektrikutel A. Iirakul, H. Hellamil ja P. Plakil. Neist kaks esimest jõudsid kaitsta oma diplomprojekti enne sõja algust.

Mehaanikaosakonna elektrotehnika kateedris oli aastal 1936 kolm õppejõudu: kateedri juhataja professor O. Reinvald, professor H. Freimuth ja van. assistent N. Anveld. Prof. O. Reinvaldi surma järel 1940. aasta lõpul tuli kateedrisse prof. H. Vork. Elektrotehnika haru avamisega kaasnev õppekoormuse suurenemine kaeti mittekosseisulistel õppejõududega.

Sõda katkestas Nõukogude korra ajal avarduvad õppimisvõimalused Tallinna Polütehnilises Instituudis. Elektrotehnika eriala areng sai halvatud. Okupatsiooni ajal oli õppetöö TPI-s varjuresmas. 1942. ja 1943. aastatel võeti küll vastu uusi üliõpilasi, kuid mobilisatsioon ja sõjalaolu korral tingitud muud põhjused tegid õppimise võimatuks. Vanematelt kursustelt oli enamik üliõpilasi mobiliseeritud.

1944. aasta sügisel, pärast Nõukogude võimu taaskehtestamist registreerisid end uuesti õpetööle II ja vanemate kursuste elektrotehnika haru üliõpilased, nende hulgas ka Nõukogude armeest demobiliseerunud, kokku 29 üliõpilast. Neil üliõpilastel võimaldati lõpetada TPI 1940. aasta ajutise õppekava järgi kuni 1949. aastani.

Sügisel 1944 võeti vastu ka üks rühm üliõpilasi mehaanikateaduskonna elektrotehnika haru esimesele kursusele. Et sõjajärgsel perioodil oli kõige suurem nõudmine elektrikute järgi energiasüsteemide kehtestati elektrotehnika haru ajutine õppekava elektriijaamade, -võrkude ja süsteemide erialale kuueaastase õppeajaga. Järgnevate aastate üliõpilaste vastuvõttudele õppekava aga muudeti ja vähendati õppeaeg viiele aastale. Teatud muudatustega kehtis see õppekava viiekümne aastate lõpuni, millal rakendati tootmistöö esimese kursuse tööstaažita üliõpilastele, muutus õppekava ja õppeaeg pikeneks 10 kuu võrra. Praegu on kehtestatud jälle viieaastane õppetöö ja tootmistöö asemel on suvised tööstuspraktikad.

Kaasajal on eriala õppekavad põhjalikult muutunud. On tulnud juurde uued õppeained, nagu energiasüsteemide režiimid, energiasüsteemide kübernetika, energetika matemaatilised ülesanded jm.

Suurenenud nõuete tõttu võetakse 1962. aastast alates üliõpilasi vastu juba kahele erialale: elektriijaamad ning elektrivõrgud ja -süsteemid. Viimasel ajal on olnud kateedri erialadesse vastuvõtt 125 üliõpilast aastast, neist päevasesse 50, õhtusesse 25 ja kaugõppeasokonda 50 üliõpilast.

1944. aastal oli elektrotehnika kateedri koosseisus kateedri juhataja prof. H. Vork, dots. R. Hollman, dots. H. Riikoja ja assistent A. Kroon. Õppekoormuse pideval suurenemisel suurenes õppejõudude arv ja 1947. aastal jaotati kateeder kolmeks: elektrotehnika teoreetiliste aluste-, elektriside- ja elektroenergeetika kateedriteks. Viimane neist hakkas profileerima elektriijaamade, -võrkude ja -süsteemide eriala. Praegu on selle kateedri nimetuseks elektrisüsteemide kateeder ja selle juhatajateks olid — kuni 1948. aastani prof. H. Vork, siis dots. R. Hollmann; alates 1950. aastast prof. A. Voldek, 1953. aastast dots. S. Buatšidze, 1958. aastast dots. O. Terno, 1962. aastast dots. E. Tiigimägi ja 1965. aasta sügisest dots. O. Tapupere.

Kevadel 1961 viidi kateeder üle TPI peahoone Kalinini tän. 82 asuvasse hoonesse, kus ta sai omale tunduvalt suurema pinna — ühe laboratooriumi ruumi asemel on nüüd 6 ruumi.

Laboratoorne baas on viimastel aastatel tunduvalt täienenud. Kateedri oma jõududega ehitati esimene elektronanalooarvuti vabariigis. Kõrgepingelaboris on valmistatud impulssgeneraator pinge 1000 kV. On loodud uus telemehaanika laboratoorium jne.

Kateedris hoogustus teaduslik töö viiekümne aastate algul, mil rida kateedri liikmeid hakkas taotlema tehnikateaduste kandidaadi kraadi. Neist kaitseisid oma dissertatsiooni dotsendid H. Esop ja O. Tapupere. Õppejõudude kaadri täiendamiseks suunati viiekümne aastate aastatel edukamad eriala lõpetajad aspirantuuri Leningradi ja Moskvasse ja neist kaitseisid dissertatsiooni L. Krumm, O. Terno ja E. Tiigimägi. Praegu on kateedris kahel õppejõul valminud kandidaadi dissertatsioon ja kolm noort õppejõudu on Leningradis aspirantuuris.

Kateedris on teadusliku töö alal praegu välja kujunenud kaks suunda: energiasüsteemide optimaalse juhtimise küsimuste uurimine, mille algatajaks ja juhendajaks on dots. O. Terno, ja kõrgepinge isolatsiooni lahendusprotsesside uurimine. Nimetatud suundades on teostatud ka rida lepingulisi uurimistöid. Kateedri uurimistöödele on kaasa tõmmatud ka vanemate kursuste üliõpilasi.

Eriala lõpetanutele on saanud tublid insenerid juhtivatel ja vastutusrikastel kohtadel energiasüsteemis ja paljudes ettevõtetes ning asutustes. Eriala diplomid omab 23 naist, kes edukalt töötavad energiasüsteemis, projekteerimis- ja teadus- ja uurimiskeskustes, teadus- ja uurimiskeskustes juba kauemat aega.

Paljud eriala lõpetanud on pühendunud teaduslikule tööle, töötades Kübernetika Instituudis, Elektrotehnika Teadusliku Uurimise Instituudis ja mujal. Eriala lõpetanutele on saanud isegi teiste erialade tunnustatud spetsialistid, nagu näiteks TA Kübernetika Instituudi direktori asetäitja teaduslikul alal B. Tamm jt.

Elektrisüsteemide kateeder teeb omalt poolt kõik, et tagada väarikat järelkasvu meie eriala inseneride perele.

H. ESOP,
Elektrisüsteemide kat. dotsent

SPORDIST

Sport on elektriijaamade, -võrkude ja -süsteemide eriala lõpetanute hulgas kõige levinumaks hobbyks. Nii selgub ankeedivastustest, et spordiga tegeleb 72,3% lõpetanuteist! Harrastatakse vihemalt 16 spordiala. Eriti populaarsed on kalasport, matkamine ja suusatamine.

Selle kirjutise eesmärk on aga kitsam — valgustada lühidalt elektrisüsteemide kateedri sporditegevust.

Esimesena nakatas kateedri ping-pongi pisik. Seda hakati mängima 1960. aasta algul laboratooriumi laudadel kasutades võrguks lipse ja sälle. Sellest ajast tänaseni on mängitud ping-pongi nii instituudi keldris kui ka põõningul, praegu käib mäng releeaktsiiv ja automaatika laboratooriumis (töö vaheaegadel).

Organiseeritult hakati kateedris spordiga tegelema alles alates 1962. aastast, millal viidi läbi TPI õppejõudude I kompleks-sporditavade. Selliste sporditavade korraldamise mõtte algatajaks oli kraegune kateedri juhataja O. Tapupere. Sporditavade

hakati kohe aktiivselt osa võtma, olgugi et pool kateedri liikmetest on veendunud «kehakultuurilased», kes võistlemist peavad patuks. Aga et ka kõige veendunud «kehakultuurilased» võib spordipisik välja lüüa, selle kohta üks väike näide mõeldun aastastel orienteerumise võistlustelt. Veendunud «kehakultuurilane» läheneb mõõduka sammuga jiniipaigale, siis aga pealtvaatajate ergutuskisa saatel pani välja kõik võimed ja mõõdustis veel enne finišit 3–4 kaast võistlejast. Selle enastüleva lõpuspurdi kohta ütles ta hiljem vabandavalt: «Kiida loll! — loll jooseb ennast lõhki».

Spordi tegemiseks on peale entusiasmi vaja aga veel kahjuks ka aega, eriti väikese kateedri puhul, kus igast spordialast peavad osa võtma kateedri liikmed. Nii oleme meiegi saanud enam-vähem tõsiselt sporditavade osatõttu üle aasta.

Kateeder on hulgaliselt saavutanud teisi kohti — kahelsal üksikjalal (lauatennis, laskmises, võrkpallis, orienteerumises) ja ka I kompleks-sporditavade

kokkuvõttes. III koha saavutasid III kompleks-sporditavade. Saavutused oleksid muudugi palju suuremad, kui vastased oleksid olnud vähemene nõrgemad. Siiski kord õnnestus meil saavutada ka mõni esikoht: O. Tapupere tunnustati 1962/63. õ. a. õppejõudude-tenistujate parimaks sportlaseks ja seniioride klassis hüppas kõige kõrgemale 50-aastane dotsent H. Esop, saavutades konkurentsivõimelise esikoha. Loodame, et tulevikus õnnestub meil saavutada ka mõned meeskondlikud esikohad!

KEHAKULTUURLANE

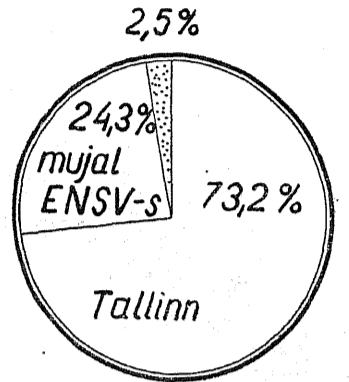
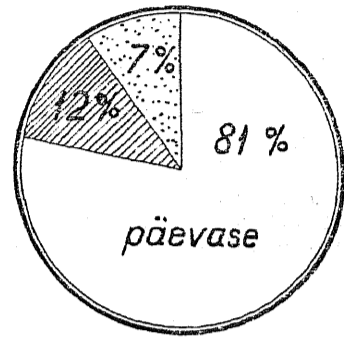
Meie ja meie lemmikharrastused

Millised me, elektriijaamade, -võrkude ja -süsteemide eriala lõpetanud, siis oleme?

Ankeedi vastuste järgi oleme me keskmiselt 175,7 cm pikad ja kaalume praegu keskmiselt 74,3 kg. Kõige pikem on 1951. a. instituudi lõpetanud mees, kes on 193 cm pikk ja kõige lühem on

Veidi statistikat

Tallinna Polütehnilise Instituudi on lõpetanud 396 elektrinseneri elektriijaamade, -süsteemide ja -võrkude erialal. Õppehuv enamik. Väljaspool Tallinat töö liigi järgi jagunevad nad järgmiselt: Tallinnas töötajate inseneride rõhuv enamik. Väljaspool Tallinat töötajatest moodustavad energiasüsteemi insenerid 90%.

Õhtuse
Kaugõppe

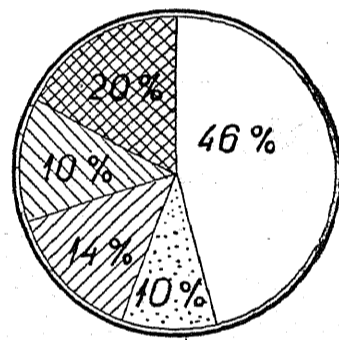
Väljaspool ENSV-d

Lõpetanute hulgas on 23 naisinseneri. Meie inseneridest 22 on kandidaadi teaduslik kraad.

Ülevaate saamiseks eriala inseneride töö- ja elukäigust koostati ja saadeti välja ankeet. Täidetud ankeete laekus 308. Seega järgnevat statistilised andmed hõlmavad 77,3% elektroenergeetikainseneridest.

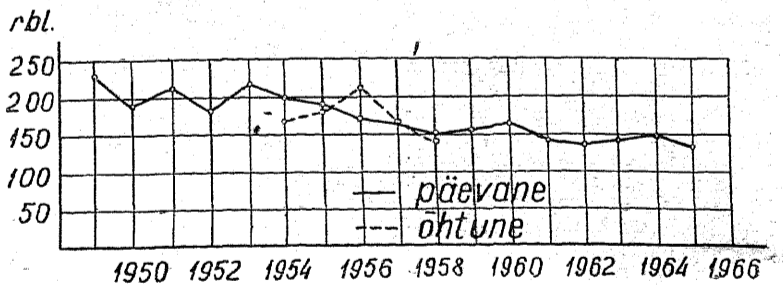
Nagu näha, töötab enamik meie inseneride tootval tööl tööstuses, peamiselt Eesti energiasüsteemis. Ka teaduslikku tööd teeb küllalt suur osa. TPI omatarve moodustab 7%. Ankeet ei võimalda kahjuks saada üksikasjalist ülevaadet töös kujunenud kitsast erialast. Enamuse erialaks on jäänud siiski elektroenergeetika. Kuid meie hulgast on paljud spetsialiseerunud kübernetikale, automaatikale, elektroonikale, biofüüsikale jne.

TÖÖPÖLD

Eesti energiasüsteem
Muu tööstus
Teadus (ka TPI)
Projekteerimine
Muu

KESKMINE KUUPALK

1959. a. lõpetanud naine, kelle pikkus on 159 cm. Kõige raskem on 1965. a. õhtuse osakonnas lõpetanud mees, kelle kaal on praegu 105 kg. Kõige kergem meie hulgast on üks mees, kes lõpetas õhtuse osakonnas 1955. a. Ta kaalub nimelt 49 kg.

Enamik, täpsemalt 78,5% meist on atielus ja igal abielupaaril on keskmiselt 1,38 last. Seega peame lugu perekonnaelust.

küllap oleme keskmiselt töökaal ja andekadki). Aga üks iseloomust meid ka see, kas meil on lemmikharrastusi ja millised need on?

Lemmikharrastused tekivad meil sageli nagu iseenesest, kuid neid on otstarbekas ka teadlikult välja arendada. Siis on ta meil puhkuse, tervise ja inspiratsiooni allikaks ning enesekasvatuse ja -arendamise viisiks. Me igaüks oleme võib-olla tähele pannud, et lemmikharrastused hakkavad etendama üha suuremat osa kaasaegse inimese elus.

Ankeedivastused näitasid, et enamikul meist on lemmikharrastused olemas. Ainult 60 ankeedi saanud 308 inimesest jättis sellele küsimusele vastamata või siis vastasid, et erilisi harrastusi ei olevat.

Informatsiooni selle kohta, kuidas igaüks meist tuleb toime temale pandud ametlike, ühiskondlike ja perekondlike kohustustega, ei ole kogutud. Ka küsimusi, kui töökad, andekad ja targad me oleme, ankeedis ei olnud (puuduvad ju mõõtühikud, kuid

(Järg lk. 3)

Elu olgu huvitav

TPI rektori algatusel on «Tallinna Polütehnikus» käimas vajalik mõttevahetus austusest ja kohusetundest, harjumusest ja huvitavusest. Teema lausa kutsub sulge haarama. Mõtteid on palju ja järgnevalt peatun vaid mõnedel neist, toetudes faktidele tõsielust ning sm-te Aarna ja Roose artiklitele.

Üliõpilased on ükskõiksed aktiivsed, koosolekute ja muude ürituste vastu. Ja miks ka mitte, kui... Meenutan üht ehitusteaduskonna komsomoli üldkoosolekut möödunud aasta lõpul. Päevakorras oli informatsioon jooksu-va töö kohta ja organisatsioonilised küsimused. Informatsiooni esitas tookordne ehitusteaduskonna komsomoliorganisatsiooni sekretär. Sõnavõtt oli rohkem kui igav. Vaikne hääld ning monotoonus viisid selleni, et hea kui 2-3 sõnakest jõudis suurte pingutuste järel kuulajani. Mis muud üle jäigi, kui aega ratsionaalselt kasutada: lugeda uudiseid ja sirvida loengu-konspekte. Sekretär lõpetas. Koosoleku juhataja küsimusele — kes soovib sõna — järgnes vaikus. Oli laupäeva õhtupoolik ja enamiku mõtted viibisid kaugel koosolekust. Kuidas parteikomitee esindaja sm. Jõgi püüdis ka kohalolijaid «meelitada», sõnavõtte ei järgnenud, kuigi rääkida oleks olnud paljust.

Toodud näide on minu arvates vägagi karakterne meie koosolekutele. Ligemale tund aega (vahel kauemgi) kuulata igavat aruannet, siis veel mõned samalaadsed planeeritud sõnavõttud ja selge, et kaob vähimgi tahtmine täiendusteks, vaidlusteks. Kui juba komsomoli sekretär ise on tuim ja igav oma sõnavõttuga, mida siis oodata veel reaalkme-

telt. Ei tarvitse olla mingi eriliste annete oraator, nagu mõni arvab, et sütitada kuulajaid. Kui sa oled oma töö teinud elu ja hingega, suure huvi ja rõõmuga, siis sa räägid ka nii, et on huvitav kuulata, et tekivad mõtted. Ja igapäev, kes kordki on sõna võtnud kas grupikoosolekul või mujal, jätkub julgust oma arvamuste avaldamiseks suurema kuulajaskonna ees. Olen selles kindel! Olgu aga huvitavaid ja aktuaalseid probleeme, siis kaovad ka arvamused tudengi passiivsusest ja ükskõiksusest.

A. Roose artiklist loeme «... lõviosa aega kulutatakse möödunud aasta tegevuse üksikasjalikule ettelugemisele.» Arvan, et siingi peitub midagi. Kui aruanne on enda koostatud, aasta läbi on tehtud innuga tööd, siis peaks temaga niipalju ikka tuttav olema, et teda mitte lugeda nagu juturaamatut, vaid jutustada ja arutada auditooriumiga. Ja milleks tõepoolest nii pikalt arutada tehtud, parem pöörata suurem tähelepanu tulevikule. Iga tubli organisatsiooni liige-aktivist teab aruandes olevaid arve ja fakte aruandeperioodi kohta isegi. Aga «lihtliiget», kes aruandeperioodi jooksul on olnud tagasihoidlik (viisakalt öeldes), ei liiguta need tühjad arvud ja sõnad põrmugi. Pigem nad väsitavad, on eba huvitavad. Ja kui jõutakse tuleviku plaanideni, on tal ajaleht käes. Silmad haaravad joonest alust romaani. Nii läheb see aastast aastasse ja me ütleme, et üliõpilased on passiivsed. Miks mitte olla passiivne, kui koosolekustest jäävad meelde vaid pikad ja igavad sõnavõttud, mis loovad väära arvamuse ka kogu organisatsiooni tööst.

Minu arvates peab ühiskondlikes ettevõtetes ja tegevustes otsima huvitavust. Osavõtt koosolekute ja aktiivsusest ei pea olema ainult austus ja lugupidamine ühiskonna vastu, vaid kohusetunne ja huvitavuse otsimine samuti. Sm. Aarna ju ütleb ka, et tähtsam kõigest on ise leida ja avastada huvitavat. Aga õigus nõuda teisteltki huvitavat peaks olema ka igapäev.

Tähtis on eelkõige selgitada kõigile organisatsiooni liikmetele nende miinimumülesanne, s.t. kohusetunne: maksta korralikult liikmemaksu ja võtta osa kõigist organisatsiooni koosolekutest. See oleks vast esmaseid samme suunata noored lugupidamise, austuse ja huvitavuse poole.

Teiseks — organiseerigem rohkem selliseid klubisid nagu RSK ja «Atheos», kus ikka rohkem ja rohkem üliõpilasi leiab endale midagi huvitavat ja komsomoliorganisatsiooni tööst kõrvalseisjate arv kahaneb minimaalseni.

Prof. A. Aarna tõstatab veel ühe küsimuse. Kas me käime oma vanemate sünnipäeval austuse või huvi pärast? See on peenetundeline küsimus ning kas sobibki teda kõrvutada ühiskondlike probleemidega, kuigi perekond on ju ühiskonna algarakke. Et seal sünnipäeval ei ole huvitav, sellega ei tahaks nõustuda. Vast terve aasta ei ole kohanud mõnd kaugemal elavat sugulast või tuttavat toredat inimest, kellega leidub ühiseid jute, kes lihtsalt on huvitav. Võib-olla pole minagi vanaema-isa terve aasta näinud. Ja vanaema moosipirukad! Kuidas see kõik ei ole huvitav? Minu arvates on iga sünnipäev omamoodi kordumatu ja huvitav. Muidugi aus- (Järg 4. lk.)

Tallinna Polütehnilise Instituudi a/ü XVII konverentsi otsus 26. mail 1966

TPI ametiühingu XVII konverentsi, ära kuulatud ja läbi arutanud ametiühingukomitee esimehe sm. O. Kurveti aruande ja sõnavõttud, märgib järgmist: Tallinna Polütehnilise Instituudi ametiühingorganisatsioon on aruandeperioodil saavutanud mõningat edu.

Kultuurmassilise ja poliitkasvatustöö valdkonnas on edukalt läbi viidud mitmesuguseid massiüritusi nii pidupäevade tähistamise, puhkeajade s. s. s. amise kui ka töötajate ja üliõpilaste ideelis-poliitilise taseme tõstmise eesmärgil. Edukalt töötavad ametiühingu klubi isetegevuskollektiivid, kelledest tuntumad on meeskoor, naiskoor, puhkpilliorkester ja rahvatantsuansambel «Kuljus». Isetegevusringid on esinenud arvukate kontsertidega nii vabariigi kontserdisaalides, ettevõtetes ja kolhoosides kui ka väljaspool vabariiki. Viidi läbi kunstilise isetegevuse olümpiaad küllaldase osavõttuga ja vajalikul tasemel.

Õppe- ja teadusliku töö valdkonnas on märgata edu nii õppekasvatustöö kui ka teadusliku töö alal. Instituudi õppejõud teevad märkimisväärset teaduslikku uurimistööd. 1965. aastal juurutati rahvamajandusse 32 teaduslikku uurimistööd, samuti 32 tööd valmistati juurutamiseks ette. Instituudis viidi läbi üks üldine sumpoos on j õppejõudude teaduslik konverents. Edukalt kulgeb Üliõpilaste Teadusliku Ühingu töö. Toimus üliõpilaste teaduslik konverents. Viidi läbi üliõpilaste teaduslike tööde konkurss. Võeti osa Balti liiduvabariikide, Valgevene NSV ja Kaliningradi oblasti üliõpilaste teaduslikust konverentsist.

Tunduvalt paranenud on ohutustehnika ja töö-tervishoiu valdkonnas. Töökaitses ühiskondlik ülevaatus-konkurss Tallinna Polütehnilises Instituudis viidi läbi edukalt.

Kõrvuti edusammudega esineb instituudi ametiühingorganisatsiooni töös veel rida puudusi.

Kultuurmassilises ja poliitkasvatustöös on põhiliseks puuduseks asjaolu, et kunstilise isetegevusega on hõlmatud ainult 5-6% üliõpilastest. Kunstilisest isetegevusest on täiesti jäänud eemale vene rahvusest üliõpilased. Massilistest üritustest osavõtt on vähene. Halvasti on juhendatud ühiselamute nõukogusid kultuurmassilise ja poliitkasvatustöö läbiviimisel.

Õppe- ja teadusliku töö valdkonnas ametiühingorganisatsioon tegeleb vähe üliõpilaste õppe- ja teaduslike probleemidega. Vähe abistatakse õppejõude ja teaduslike töötajaid nende elukondlike tingimuste parandamisel ja

laboratoorse baasi arendamisel, mis annaks paremaid eeldusi edukaks teaduslikuks ja õppe- metoodiliseks tegevuseks.

Üliõpilaste Teaduslik Ühing ei haara oma tegevuse kõiki üliõpilasi, kellel on küllaldaselt vajalikke eeldusi teaduslikuks tööks.

Halb on olukord massilise organiseerimistö alal.

TPI ametiühingu XVII konverents otsustab:

1. Tunnistada TPI ametiühingukomitee töö aruandeperioodil rahuldavaks.

2. Ametiühingukomiteel luge- da edasises töös kõige tähtsaks täita neid ülesandeid ja juhendada nendest põhimõtetest, mis on püstitatud NLKP XXIII kongressi, ÜAÜKN ja ENSV AN vastavates otsustes.

3. Ametiühingukomiteel kultuurmassilise töö valdkonnas rakendada kõiki abinõusid, et kunstilise isetegevuse sfääri tõmmataks kaasa senisest tunduvalt suurem hulk üliõpilasi.

4. Ametiühingu Klubi juhatusel organiseerida kunstilist isetegevust vene rahvusest üliõpilaste hulgas.

5. Ametiühingukomiteel luua tihedamad sidemed instituudi teiste ühiskondlike organisatsioonidega kultuurmassilise ja poliitkasvatustöö läbiviimisel ja eriti üliõpilaste hulgas.

6. Ametiühingukomiteel oluliselt parandada tööd ühiselamute nõukogude juhtimisel ja suunamisel ning võtta enda peale ühiselamute nõukogude töö koordineerimine ühiselamute vahel.

7. Ametiühingukomiteel otsustavalt muuta senist tööstili õppe- ja teadusliku töö valdkonnas, süstemaatiliselt tegelda õppe- edukuse probleemidega ja leida võimalusi õppejõudude ja teaduslike töötajate elukondlike tingimuste parandamiseks, mis tagaks teadusliku ja õppe- metoodilise töö edukuse.

8. Ametiühingukomiteel tihedam koostöös TPI komsomoliteaduskonnaga osutada senisest rohkem tähelepanu üliõpilaste aktiivsele kaasatõmbamisele ÜTU ringide töösse.

9. Ametiühingukomiteel moodustada komitee koosseisus massilise organiseerimistö komisjon, mis kindlustaks esinevate liikide liikideerimise antud valdkonnas.

10. Ametiühingukomiteel oluliselt parandada tööd ühiselamute kaadri ja aktiiviga.

11. Ametiühingukomiteel suurendada üliõpilaste osavõtmist ametiühingu juhtivas töös.

12. Ametiühingukomiteel leida ja nõutada abinõusid kultuurilise töö läbiviimiseks laiemas ulatuses, esmajoones lahendades ruumide küsimuse kunstiliseks isetegevuseks.

13. Ametiühingukomiteel elamispinna küsimuste lahendamisel taotleda järjekindlamalt abi administratsioonilt ja kõrgemalt organitelt.

14. Ametiühingukomiteel senisest rohkem osutada initsiatiivi kõigi instituudi ühiskondlike organisatsioonide töö koordineerimise saavutamiseks.

Budapesti Arstiteaduse Ülikoolile ehitatakse 23-korruselise tornhoone. Selle kõrguseks tuleb 85 meetrit. Uues hoones on nähtud ette üle viiesaja ruumi ning sealhulgas 750 kohaga aula ja kaaks 400 kohaga auditooriumi. Tornhoones saavad ajakohased ruumid rida instituute ja uurimislaboratooriume. Ehituskuludeks on arvestatud 135 miljonit forintit.

Pilet 13

Pole just päris õige ütelda, et inimene kardab tundmatut. Tänapäeval igapäev ei kardata. Ent natuke kõhe või teistmoodi tunne on küll, kui kehvasti ette valmistatud eksamil tõmbad pileti nr. 13.

Neile, kes tulevad eksamil enesekindlalt ja täis teadmisi, ei tule tavaliselt meeldegi, et «kuradi tosinat» halvaendeliseks peetakse. Ent see võib meenuda, kui ei olda sugugi mitte kindel, kuidas eksamil «läheb».

Kauges minevikus oli hirm tundmatu ees hoopis suurem. Erinevalt praegu kasutusel olevast kümmeendusteemist oli pal-

judel antiikrahvastel arvatus- süsteemi aluseks tosin. Arv 12 nagu lõpetas teatud arvugrupi, mis algas jällegi ühest. Aga mis tähendab 12 järel? Sellele ei osatud üldiselt vastust anda. Võib-olla on see tundmatu kurjaendeline, õhtlik? Nii saigi alguse arvu 13 halb kuulsus ja sündis legend «õnnetusarvust», mis järgneb 12-le.

Kolmeteistkümmet aitas kompromiteerida ka arvude müstika, mis oli juba mitme tuhande aasta eest Väike-Aasias tekkinud ja antiik-maailmas laialt levinud. Mitmed vana-aia rahvad tähis- tasid arve tähtedega. Heebreaal- tel oli arvu 13 märgiks täht «mem». Sama tähena algas sõna «moves» (surm). Ebausklikud inimesed arvasid, et niisugune kokkusattumine pole juhuslik.

Arvu 13 kuri kuulsus on kandunud läbi sajandite ja veel tänapäevalgi nii sügavasti juurdu- nud, et Inglismaal, Ameerika Ühendriikides ja teistes kapita-

listlikes maades eelistatakse temast hoiduda. Paljudes majades pole seal korterit nr. 13. Kinodes puuduvad kolmeteistkümmendad read ja selle numbriga kohad.

Numbrit 13 pole loonud ega eksampiletitel, rongidel ega lennukitel. Isegi spordivõistlustel jätetakse stardinumber 13 vahele.

Seal kus valitseb ebakindlus ja teadmatus homse päeva suhtes, on ebausul sügavad juured, eriti kui seda kaudselt õhutab kirik. Tuletagem meelde Maria Vlady filmi «Nõid» ja teile saab selgemaks, miks Rootsi moodsates hotellides pole tuba nr. 13. Küll aga on igas hotellis kapis piibel koos juhendiga, mida ühel või teisel puhul sealt lugeda.

XX sajandil «kuradi tosin» halba endesse uskuvad inimesed tulevad kangesti meelde neid kauge mineviku ebauskuilike, kes kaheteistkümnest kaugemale lugeda ei osanud.

Mõtles sellele, kui Sulle 13. kuupäeval sattub pilet nr. 13!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
19							20	21				22					
23				24			25						26	27	28		29
30			31	32						33	34						
35							36	37	38	39						40	
41	42	43				44	45				46		47	48	49		
	50					51					52			53		54	55
											57			58			59

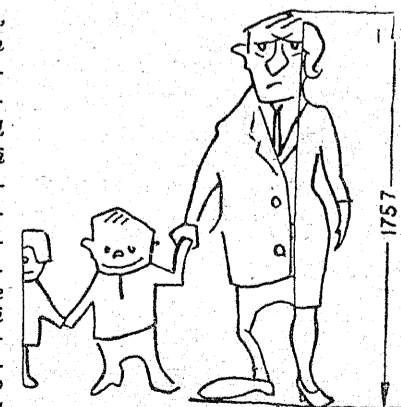
Paremale: 1. Ära roni, tapab! 19. HEJ Eesti NSV-s. 21. Riist pöörete arvu mõõtmiseks. 23. EEPV spordiorganisatsioon (kään- des). 25. Raadiomäng. 27. Heate- gu. 30. Automaatikaseade (lüh- hend). 32. Pealinn Euroopas. 33. Näivõimsus. 34. ...-Harbour - sadamalinn USA-s. 35. Ahvi liik. 36. Leping, seaduse jne. osa (lüh- hend). 38. Elektroof. 40. Töö- ühik. 41. Kaksikvokaal. 43. Igi- vana. 45. Linn Hispaanias. 46. Kurd. 48. Mõjub kahjulikult preemiale. 50. Juht. 52. J. Ver- ne'i romaani kangeline. 53. Nä- riline. 56. Neutraal. 57. Mehe ni- mi. 58. Õlle tooraine. 59. Dispet- šeri vaenlane.

Alla: 1. Isolatsioonimaterjal. 2. Pakend. 3. Magnetilise indukt- siooni ühik. 4. Asi. 5. Mõõtühik

(lühend). 6. Ajajühik. 7. Tegevu- skoht. 8. Tervitus. 9. Elektrimasi- na osa. 10. Eesti küberneetika. 11. Meie eriala kõige kergem mees. 12. Ööpäeva osa. 13. Kreeka täht. 14. Kaksikvokaal. 15. Vene elekt- rotehnika isa. 16. Vooluree. 17. Sumbuvuse ühik. 18. Kohvik Tal- linnas. 20. Valimiskast. 22. Mait- sesuunad. 24. Väike saar. 26. Ise- seisev majandusüksus. 28. Iga- ühele kallis. 29. Lavats. 31. Omas. 34. Pallimäng. 36. Elementi keem- miline märk. 37. Naisenimi. 38. Veel üks naisenimi. 39. Takistuse ühik. 42. Ühendatud energiasis- teemi juhtimiskeskus (vene k.). 43. Puhang. 47. See. 49. Pinna- ühik. 51. Vitamiin. 54. Lennuki märk. 55. Elementi keemiline märk.

lemmikharrastust, näiteks numis- maatika ja kalapüük, roosikas- vatus ja soome keele õppimine jne. Kokkuvõttes on meil palju ja väga mitmesuguseid eriharrastusi. Ja nii see peabki olema.

ÜKS MEIST

Meie „keskmine“ 74,3 kg

(Järg)

Kõige populaarsemaks harras- tuseks meie hulgas on sport ja kehakultuur. Palju on fotograa- fiaaga tegelejaid (16,3%), kalame- hi (13,6%), matkavõilisi (8,8%), turismi harrastajaid (6,8%), fila- teliste (3,6%). Mitmed tegelevad meeeldi maletamise, surusatami- se, purjetamise, tennis, sulgpalli, autospordiga jne. Meie hulgas on jahimehi, sordiaretajaid, radio- amatööre, koorilauljaid, isetege- vuslikke näitlejaid ja teisi. Meil on kirjanduse, kujutava kunsti ja muusikahuvilisi jt. harrasta- jaid. Tuntakse huvi majandus- teaduse, pedagogika ja küber- neetika vastu ning õpitakse va- bal ajal võõrkeeli. Muide, meie hulgas on mees, kes õpib jaapani keelt. Mõned on «jalgpallihai- ged» ja üldse «spordihaihed». Üks on langevarjur, üks teeb statistikat kergetõstukku kohta ja ühe hobbyks on töö ja veel kord töö.

Enamikul vastajaist on mitu

Elu olgu huvitav

(Algus 3. lk.)

tus ja lugupidamine on vastelkõige, kuid nad käivad koos huviga. Kui see nii ei oleks, siis oleks sünnipäeval käimine üldse vaid hea harjumus. Aga harjumus on vastand huvitavusele!

Me läheme kinno, teatrisse vaatama uut filmi või lavastust. Lähme, sest tunneme huvi, kuidas mängib uut rolli lemmiknäitleja; oleme huvitatud, kuidas õnnestus režissööri töö jne. Tagant tõukab huvi ja meelelahutus ning alles siis austus, lugupidamine ühiskonna ja teatrikollektiivi vastu. Kui aga kuuleme juhulikult autoriteetset inimeselt, et film või etendus ei ole huvitav, siis meis langeb huvi ja tung seda näha ning vast meie ei lähegi vaatama (unustame vanasõna, et oma silm on kuningas). Ei lähe ja kõik, olgu kasvõi kassaplaan ohus! Kuhu jääb aga austus ja lugupidamine ühiskonna vastu?!

Miks me käime peol? Peamiselt ju tantsime ja muud ei midagi, tantsumood ei muutu iga nädalaga, et oleks midagi uut. Kas see ei ole igav harjumus? Ei, minu arvates me puhkame nädalast askeldustest, tunne-

me end vabadena, lõdvestame end ja kogume jõudu ja reipust uueks nädalaks. Ja pealegi on peopublik vägagi nõudlik huvitavuse vastu. Uks, kaks ebaõnnestunud peoõhtut ning võib märgata, kuidas publik kaob... teisesse klubidesse, kus on huvitavamad üritused, meeldivam orkester. Klubid arvestavadki sellega. Tekivad uued üritused, ühele või teisele klubile omased traditsioonid, mis on huvipakkuvad ning kutsuvad igapäevasele võtma.

Ühiskond nõuab meilt ja meil on osake õigust nõuda ühiskonnalt. Vastastikune austus ja lugupidamine kohustab meid otsima huvitavat. Kui inimene on leidnud endale õige elukutse, siis on igapäevane töö talle kahtlemata huvipakkuvaks toiminguks. Muidugi üheks ja kaalukaks teguriks on materiaalne huvitatus. Aga huvi näha killukest ühiskonnas, kus on ka sinu vaevahigi, kätetööd — see on RÕÕM. Seadkem endile loosungiks «Maha hallus, loidus, ükskõiksus!», sest elu peab olema huvitav, me peame tajuma ja tunnetama rõõmu enda olemasolust. Kui te ei ole nõus, palun, vaielge vastu!

GENNADI VIHMANN.

ÜLKNÜ XV KONGRESSI TEEMADEL

Kolmapäeval, 25. mail oli meie külaliseks ÜLKNÜ XV kongressi üks delegaateid, ELKNÜ Keskkomitee esimees sekretär Taimo Suuresaar. Palju aega pühendas ta meie vabariigi esindaja ettekandele, sest sellest ei ole põhjalikku ülevaadet ajalehtedes avaldatud.

Üheks küsimuseks sm. Suuresaare sõnavõtt oli külaala probleem, töökultuur ja vaba aja veetmine külas.

Vabariigi ei leidu praegu ühtki majandit, milline oleks möödunud aastal töötanud kahjudega (küllaltki oluline näitaja). Vastupidi — üleliidulise kuulsusega on meie kõrged näitajad teraviljakasvatuse alal, maha ei jää ka teised põllumajanduslikud tootmisharud. Märkimata ei saa jätta ka kolhoosnike ja sovhooside töötajate küllaltki kõrgeid sissetulekuid. See tingiski väga suure vajaduse üles tõsta küsimus töökultuuri esteetika arendamisest maatingimustes.

Teiseks — me räägime, et noored kipuvad maalt linna. Kuid mida me oleme teinud selleks, et säilitada küla külgetõmbajõudu ja omapära, et säilitada nn. külaromantika? Praegu ehitatakse maal samuti nagu linnas, kasutades tüüpprojekte ja vedades kohale suurpaneeli. Majanduslikust seisukohast on see kahtlemata hea. Kuid me rikume sellega küla omapära. Me ei jätta sellest sinna midagi. Siin kerikibi arhitektide ette suur probleem projekteerida hooneid küla jaoks nii, et nendes säiliks vana omapära, kuid mis oleksid siinjuures ikkagi kaasaegselt moodsad. Igatahes üritusele toob see suurt kasu.

Vabariigi esindaja ettekandes tõsteti üles veel teisi probleeme. Üks nendest on komsomoli praktilise tegevuse teoreetiline

analüüs. Väga sageli juhtub nii, et ühtedest ja samadest probleemidest räägime me aastate kaupa. Miks kriitilised märkmed, mis on tehtud 1918. aastal, tunduvad tänapäeval tihti avastustena? Just sellepärast, et keegi pole meil meie ühingu tööd teoreetiliselt analüüsinud. Vajadus selle järgi aga on suurem kui vahest ehk arvatagi võib.

Kolmas suurem probleem, millega meie esindus välja läks, oli probleem noorukitest. ÜLKNÜ-sse kuuluvad praegu 14—28 aastat vanused noored. Tehti ettepanek hakata vastu võtma noori alates 17. eluaastast. Kuid mis teha siis nendega, kes on 14—17 aasta vanused? Kas pikendada pioneeriiga?...

Meie vabariigi esindaja tegi ettepaneku — luua noorukite organisatsioon, kellel on omad traditsioonid, vorm ja võib-olla ka hümn. Taoline organisatsioon on noorukitele hädavajalik. Sellega me tõhustame märksa tööd noortega.

Vabariigi esindaja ettekanne kestis 25 minutit ja võeti kuulajate poolt väga hästi vastu. Kuid kahjuks kongressi üldotsustes meie mõtted ei leidnud otsest kajastamist. Sellega aga pole veel meie ettepanekud maha maetud. Võimalik, et neid arutatakse kongressijärgsetel pleenumitel.

Kongressi teemadel pakuvad veel väga suurt huvi ülesanded, mis seati kõrgema kooli ette. Väga teravalt seati päevakorda küsimus suhtumisest ühiskonnateadustesse ja nende õpetamisest kõrgemates koolides. Tavaliselt peetakse tähtsaks oma eriala aineid ja distsipline, mis neid teenivad. Kuid siinjuures ei tohi unustada, et ühiskonnateaduslikud ained ei ole mitte vähem tähtsamad. Õpetavad ju need inimest õigesti mõtlema. See aga

noorele spetsialistile kahtlemata tähtis.

Meie komsomoli ülesanne on siinjuures igati hoolitseda ühiskonnateaduste õpetamise eest ja selle igakülgne abistamine.

Üldse aga erinevad kõrgema kooli ülesanded vähe üldistest ülesannetest ÜLKNÜ-s.

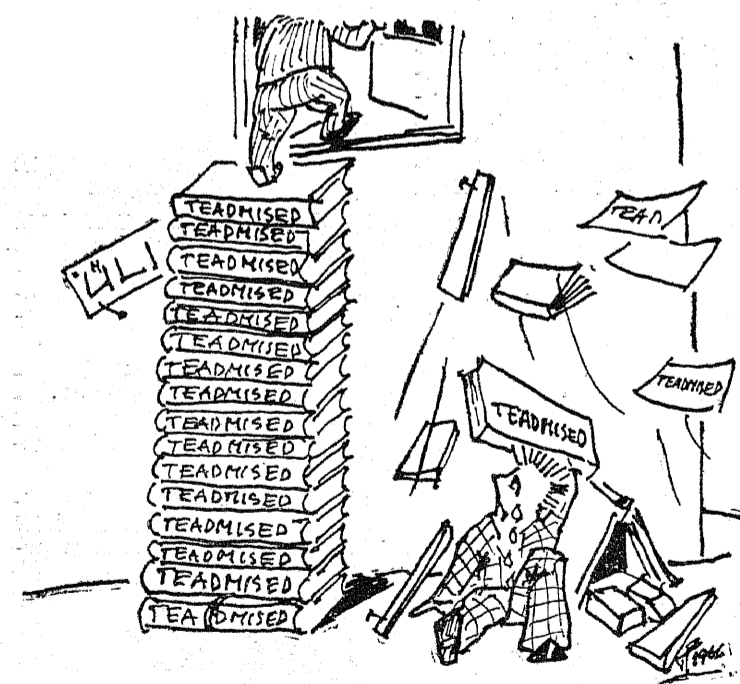
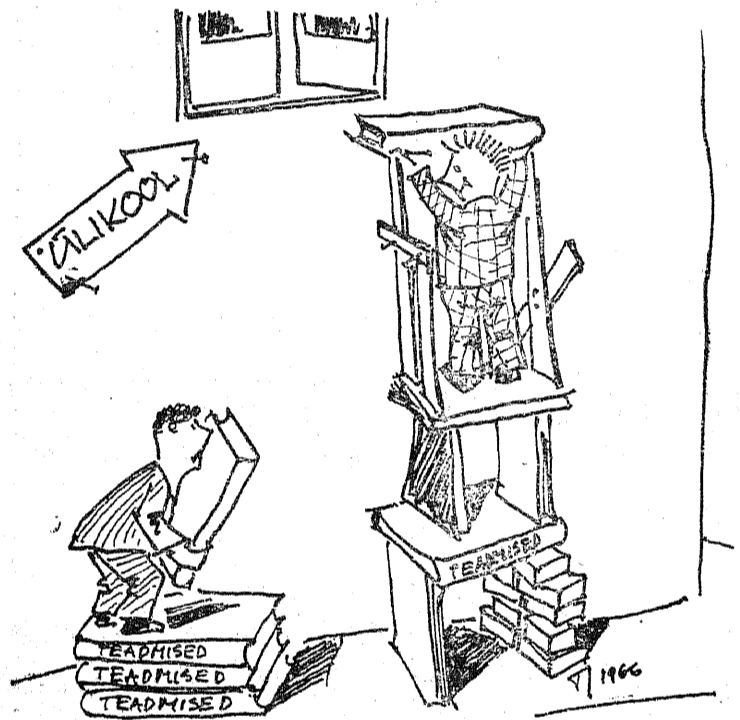
Ja nüüd veel ühest otsusest, mis lähemas tulevikus puudutab teid kõiki. Nimelt viiakse järgmisel aastal läbi ÜLKNÜ kõigi liikmepeilite ümbervahetamine. Vahetamise otsustab kohapeal komsomoligrupp. Siin esineb ka võimalus uuest piletitilmajäämiseks, kui senine piletiomanik seda ei väari. Seda palun teil mõista õigesti! Liikmepeilite vahetamist oleks väär mõista kui komsomoliridade puhastust, vaid kui algorganisatsiooni otsust, keda ta loeb vääriliseks jääma leninliku kommunistliku noorsooühingu liikmeks. Tõsi — ridade arv väheneb, kuid seejuures tõuseb organisatsiooni monoliitsus, töövõime ja autoriteet. See aga on kõige tähtsam. Järelikult seisab organisatsiooni ees tuleval aastal väga vastutusrikas ja tähtis ülesanne, millesse tuleb meil kõigil suhtuda täie tõsisusega.

Lõpetuseks: Taimo Suuresaare sõnavõtt oli huvitav ja selles oli veel palju erutavaid probleeme. Pärast kohtumisohtu ametlikku lõppu jäid mitmed meie aktiivi liikmed veel auditoriumi ning vestlus ja vaidlus meid puudutavate probleemide üle jätkus.

TPI komsomoliaktivistide kohtumine Taimo Suuresaarega pani veelgi tõsisemalt mõtlema meid meie senise töö üle. Nii mõneski küsimuses tuli seisukohti korrigeerida. Kuid lõppkokkuvõttes — oleme õigel kursil!

JAAK PALVARI, TE-61

Ainult teadmised aitavad

TÕIV JOANDI

TÄHELEPANUKS

neile, kes andsid avalduse sõjduks Ehitusmaleva koosseisu Saaremaale ja Muhumaale.

Nimekirjad ja täpne informatsioon kogunemise ja väljasõidu kohta ilmub 10. juunil «Tallinna Polütehnikus».

Ehitusmaleva staap soovib kõigile maleva liikmeile head kordaminekut eksamisesioonil!

ELKNÜ TPI Komitee

Käesoleva aasta novembris korraldatakse Tallinnas TA Keele ja Kirjanduse Instituudi juures vabariiklik terminoloogiakonverents, mis taotleb selguse loomist mõningais oskussõnade üldistes

Asja huvides on, et terminoloogia küsimuste läbitöötamisel ja arutamisel oleks kaasalõõjaid võimalikult rohkem. Pöördume kõigi õppejõudude ja üliõpilaste poole, kes on huvitatud oma ala

asjahuvilise soovide. Üksikute probleemide käsitlemine ei käi kellelegi üle jõu, kui arvestada, et on kasutada kvalifitseeritud juhendamise keeleteadlaste poolt ja rikkalik tehnikaterminoloogia

ET SÕNA OLEKS SELGE

põhimõtetes ja samuti terve hulga konkreetsete, paljudel erialadel ühiste probleemide lahendamist. Meenutagem neist rahvusvahelise ja eestikeelse terminoloogia vahekorraldaja, rahvusvahelise päritoluga oskussõnade eestikeelse kuju, korrelatsiooni teiste keelte terminitega, sünonüümiat terminoloogias jms. Suure tähtsusega on ka konkreetsemad terminoloogiprobleemid, mis käsitlevad näiteks uute tegusõnade tuletamist nimi- ja omadussõnadest, negatsioonisuhete tähistamist, mitmesuguste sufiksitate kasutamist jne.

Meie instituudis tehakse suurt tööd oskussõnade alal. Sellest tööst on haaratud kõik õppejõud ja ka üliõpilaskond. Loengut koostav ja ettekandev õppejõud arendab tahes-tahtmatult terminoloogiat, kuna tema ette kerikib ühel või teisel hulgal nii- või teisiti-ütlemise probleeme. Hiljutitekinud õppeainetes, kus areng on eriti kiire, esineb oskussõnade küsimus kõige tähtsama meetodika probleemina. Üliõpilaskond on mõjukaim uute terminite ja ütlemiste juurutaja ja mitte ainult juurutaja, vaid ka intensiivse keeletarvitajana töötleb ümber ning annab oma-poolse värvingu kõigele uuele, mida ta kuuleb auditoriumis keele arengu seisukohalt. Et meie tehnikaalased ütlemised on õppetöös, ajakirjanduses, raamatukeeles ja mujal muutunud märgatavalt paremaks, selles on ka meie õppeasutusel olulisi teenid.

Meie instituudi Metoodikanõukogu tehnilise terminoloogia sektsioon on koostöös TA Keele ja Kirjanduse Instituudi töötajatega välja töötanud temaatika, mille lahendamine suunaks oskussõnade edaspidist arendamist. Selle tööplaani alusel läbitöötamist vajavate probleemide hulk on liiga suur, et terminoloogiariühm üksipäini lühikese ajaga midagi olulist suudaks ära teha.

terminoloogia täpsusest ja korrasolekust, üleskutsega — osa võtta terminoloogiakonverentsi ettevalmistamisest üksikute probleemide lahendamiseks. Tööplaan on koostatud selle arvestusega, et teatud hulga küsimusi peaksid lahendada erialade spetsialistid koostöös terminoloogiariühma keeleteadlastega. Küsimusi läbitöötamiseks on võimalik leida väga mitmesuguses mahus olenevalt kasutada olevast ajast ja mitmesugustelt aladelt olenevalt

kartoteek, milles käesoleval ajal leidub umbes 20 000 perfokaarti. Kes soovib liituda meie keelekultuuri eest võitlejatega eelkirjeldatud probleemide alal, palume lähema informatsiooni saamiseks pöörduda teadusliku töötaja R. Kulli poole Sakala tän, 3 Keele ja Kirjanduse Instituudis, professor L. Jürgensoni või allakirjutanu poole meie instituudis. Dots. AKSEL JÜRGENSON, Metoodikanõukogu oskussõnade sektsiooni liige

SPORT • SPORT • SPORT

TPI Leningradi MTA

3:1 ja 2:3

Samal ajal kui instituudi võrkpallimeeskond võistles Eesti NSV karika pärast olid meie esindusnaiskonna külaliseks Leningradi Metsatehnilise Akadeemia võrkpallurid.

TPI naiskond koosseisus H. Kalm (TM-101), E. Kõivumägi (EE-81), U. Gehrman (KÜT-81), L. Rogov (TR-41), M. Vikat (KK-41), V. Rajaste (KP-21), M. Mõisilik (EE-102) ja G. Marotškina (MM-28) mängisid esimesel päeval hästi ja võitsid paraja ülekaaluga 3:1 (13:15, 15:8, 15:10, 15:8).

Eriti sisukat mängu näitasid H. Kalm ja U. Gehrman ja külalistest kangelaslinna koondnaiskonna liige meistersportlane V. Sadõhh.

Teisel päeval mängiti põhi-koosseisuga kaks esimest geimi ja need võideti suurelt 15:7 ja 15:1. Siis andsime võimete proovimiseks võimaluse reservmängijatele. Üleülselt närveerides kaotasid tüdrukud kolm geimi järjest — 8:15, 7:15 ja 10:15 ja kogu mängu 2:3.

Mängijad ja treener on sõpruskohtumistega igati rahul: kahepäevane geimide bilanss on 5:4 TPI kasuks, pealegi saime kogemusi ja uusi sõpru.

Uuel õppeaastal — oktoobris — sõidavad meie võrkpallurid külla leningradlastele. Toimub matškohtumine kolme Leningradi võistkonna ja TPI üliõpilaste nais- ja meeskondade vahel.

D. IVO

Toimetaja aset. V. VOLT

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института, газета «Таллинский политехник».

Hind 2 kop.

Tellimise nr. 1759

MB 06037

Trükikoda «Ühiseiu», Tallinn, Pikk 40/42.